

DOKUMENTACE ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ

FACULTY OF FINE ARTS

ATELIÉR VIDEO

VIDEO STUDIO

DENÍKY

VIDEO JOURNALS

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Ondřej Silný

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. MgA. Jan Šrámek

BRNO 2022

OBSAH DOKUMENTACE:

TEXTOVÁ ČÁST	s. 4 – 6
OBRAZOVÁ ČÁST	s. 7 – 8

TEXTOVÁ ČÁST

ABSTRAKT

Projekt Deníky je instalovaným audiovizuálním dílem, jenž reflektuje můj snový svět. Dlouhodobě sbírané záznamy snů v podobě textu slouží jako námětové fragmenty. Sekvence z videobank a found footage se stávají obrazovým nosičem těchto fragmentů. Selektce probíhá hledáním podobnosti se zápisky a atmosférou ze snů. Záběry jsou kolážovitě kombinované s texturami a sound designem, přístupem readymade tak přejímám audiovizuální materiál, často určený i pro komerční využití, a reprodukuji ho jako estetiku snu.

Dílo je instalováno v objektu, který znemožňuje přímý pohled na digitální obraz. Divák nezná přesný začátek či konec audiovizuální smyčky, instalace umocňuje snovou plynulost, chaos a fakt, že pozorovatel na dílo nahlíží jako na cizí snění.

MOTIVAČNÍ ÚVOD

Práce navazuje na mou dosavadní tvorbu a fascinaci záznamem snu. Důležité pro mě není pouze samotné dílo, ale také proces tvorby, který je dlouhotrvajícího, až téměř archivačního charakteru. Svě zápisky snů hromadím již několik let v různých intervalech. V bakalářské práci přiděluji snům obraz a zvuk, tentokrát se ale vyhýbám stoprocentní abstrakci a snové asociace hledám v nekonečných vodách internetu a již hotového video materiálu. Ocítám se tak ve svém vlastním světě v pozici kurátora jednotlivých záběrů, editora a nastiňuji tak divákovi onen svět.

CÍLE PRÁCE

Cílem práce je vytvořit audiovizuální instalaci, která je odrazem mého snění. Nezkoumám fenomén snu na jeho filozofické úrovni, ale na rovině asociací a symboliky. Poprvé ve své tvorbě v rámci tematiky snů pracuji s natočeným materiálem (namísto generovaného), propojuji tak interpretaci snů s reálným světem. Důsledkem procesu, který zahrnuje nejen zapisování, ale také zveřejňování těchto záznamů veřejnosti, je pro mě práce určitou katarzí.

POPIS DÍLA, KONTEXTUALIZACE A SROVNÁNÍ

Jak jsem již dříve uvedl, celý projekt je výsledkem procesu, který je dlouhodobého charakteru. Zapisování snů se stalo mou běžnou součástí života již před několika lety a současné je pro mě stále inspiračním zdrojem v mé umělecké tvorbě. Videodeník volně navazuje na mojí předchozí tvorbu, kdy byl pro mě sen také námětovým prvkem, ale chápán jinak. Fragment zápisků jsem dříve používal jako odosobnění od mé estetické asociace, vizuální výsledek generovala umělá inteligence, která se na základě psaného textu snažila vytvořit co nejvěrnější obraz daného slovního spojení. Tyto obrazy byly za pomoci další umělé inteligence formovány do animací, které byly pomoci videa spojeny s konkrétními zápisky. Má fascinace tehdy spočívala v myšlence, zda-li můžu brát výsledek jako odraz mého snění nebo spíše snění umělé inteligence o mých snech. Dřívější výsledky byly čistě abstraktní, až připomínající malby expresionistů. Tyto abstraktní texturové videa jsou použity i do současné práce jako jeden z prvků koláže.

Ve svém díle nehledám ve snech jejich význam, příčiny a pochopení, ale vytvářím jim vizuální zrcadlo. Různými přístupy se snažím dojít k tomu, jak by mohl sen vypadat v mé reinterpretaci. Pro diváka je tak dílo oproštěné od možnosti prohlédnout si ho zblízka a do detailu. Divák sleduje mé sny a je na něm, jak moc je dokáže vnímat. Ve srovnání s minulou tvorbou, kdy jsem snovou estetiku definoval jako něco uměle vytvořeného, se pro mě nyní stává stěžejní již natočený obraz. Pracuji s myšlenkou, že se nám může zdát pouze to, co jsme už někdy viděli. Kde je ale tato hranice v dnešní době, kdy můžeme prostřednictvím internetu a digitálních médií vidět v podstatě cokoliv? Internet, videobanky a různorodá found footage se pro mě stávají touto definicí již viděného.

Theodor W. Adorno¹ tvrdil, že čím úžeji spolu sny vzájemně souvisejí nebo se opakují, tím větší je nebezpečí, že už je nedokážeme odlišit od skutečnosti. Toto tvrzení je pro mě průvodčí během mého celého procesu. Právě ono repetitivní zobrazování symbolů, kompozic a estetiky, co sice nejsou stejné, ale rozhodně podobné, vytváří zpochybnění toho, jestli sledujeme snový obraz nebo útržek z reality. S repetitivností symboliky pracuji i v rámci námětové roviny, kdy se i v mé fázi sbírání záběrů objevují stále podobné prvky. Nesnažím se o nucené vyhledávání podobností na základě obrazu, ale podobnost do mého díla přichází sama od sebe a přirozeně.

Proces tvorby videa, který je součástí smyčky v instalaci, podléhá definovanému schématu. To spočívá v záznamu snu, následném vyselektování slovních spojení, zastupující sen. Může to být symbol, předmět, lokalita, ale i atmosféra. Tyto slovní spojení potom hledám v již natočených záběrech a spojuji na principu asociativní montáže. Jednotlivé záběry jsou poté mou stavební jednotkou, tou jsou také podobně nasbírané audio stopy. Kolážovitě tyto jednotky propojuji a vytvářím plynoucí video loop. Při reprodukci nalezeného materiálu používám princip ready-made. Materiálu, který byl dokonce často určený ke komerčnímu využití, přisuzuji jiný význam. Dříve určená účelovost zaniká a já tak zasazují tyto záběry do nového, unikátního světa. Jak jsem již zmínil dříve, kombinuji záběry s abstraktními sekvencemi, které vznikly taktéž ze zápisků snů, ale dříve a jiným, generativním přístupem. Tyto obrazy se pro mě staly jedním z prvků, jak již natočený komerční záběr zasadit do uměleckého celku a přiřadit mu jiný účel. Nejčastějšími technikami jsou právě prolínání záběrů, chaotická střihová skladba a zmatení diváka v rámci objektu pozorování.

Divákovi není umožněno vidět video materiál do jednotlivého pixelu, ale nahlíží na něj přes překážku, průsvitný materiál pozměňující pohled na digitální video. Tento prostředek jsem zvolil jako součást instalace právě z důvodu distance od zřetelnosti. Průhledná deska je pokrytá rytinami slov ze zápisků, tyto rýhy tak jsou jediným možným způsobem, jak zjistit původní textový záznam. Celkově je instalace minimalistického rázu, vyhýbám se symbolice spojené s konkrétními tvary, barvami a materiály a video zasazují do tmavé strohé kostky, kdy obrazovka tvoří jednu z vnitřních stěn. Neexistuje žádný začátek nebo konec - divák je uveden do běžících snů pouze jako pozorovatel.

---

¹ ADORNO, Theodor W. *Protokoly snů*. I. vydání. Přeložil Radovan CHARVÁT. Praha: Pulchra, 2020. ISBN 978-80-7564-049-9.

ZHODNOCENÍ DOSAŽENÝCH VÝSLEDKŮ

Zvláštním momentem v samotném procesu zapisování snů pro mně bylo uvědomění, že čím více snů si zapíši, tím více si jich sice pamatuji, ale tím více ztrácí svoje mystično. Snění se tak pro mě postupem času stalo rozšířenou realitou, kde jsem opravdu zažil Adornův popis zpochybnění rozeznání snového obrazu od reality. To je také důvodem, proč jsem v této práci opustil abstraktní zobrazení, jenž je v této tématice tak populární a zvolil metodu reprodukce reálných obrazů.

Dílo plní můj očekávaný účel, tvorba na základě vyhledávání již natočených záběrů se pro mě stala zcela novou metodou práce s videem a výsledný celek je pro mě opravdovým zrcadlem mého vnímání právě snové estetiky. V budoucnu bych rád posunul toto téma tvorby ještě do jiných rovin, více fokusovaných a zkoumajících konkrétní fenomén.

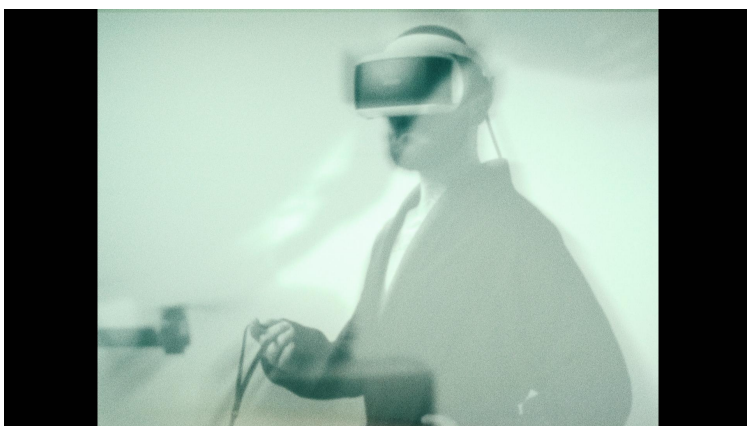
OBRAZOVÁ ČÁST

Deníky, screenshot z videomateriálu pro instalaci, 2022

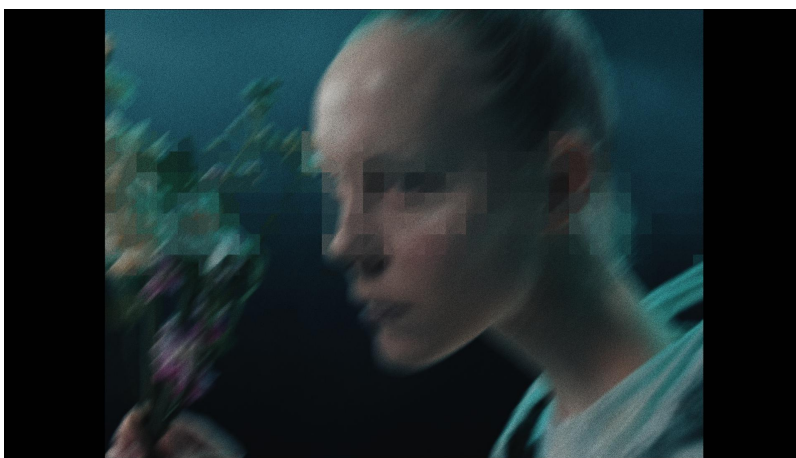
Deníky, screenshot z videomateriálu pro instalaci, 2022

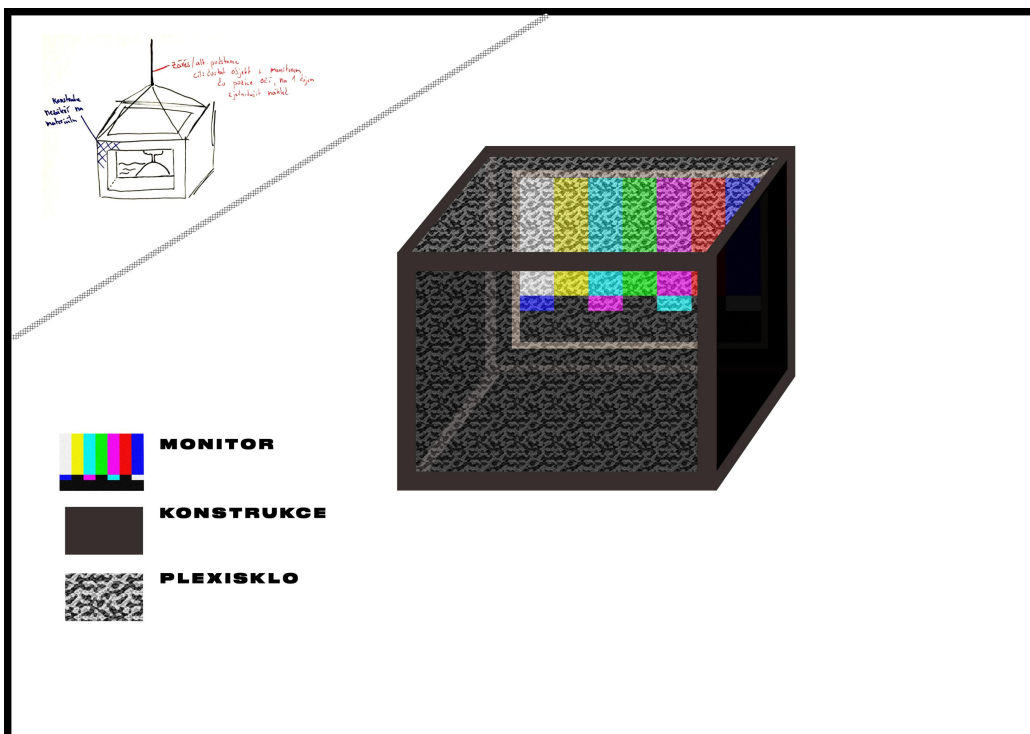
Deníky, screenshot z videomateriálu pro instalaci, 2022

Deníky, screenshot z videomateriálu pro instalaci, 2022

Deníky, screenshot z videomateriálu pro instalaci, 2022

Deníky, hrubá skica instalace